

Sborník Muzea Českého lesa v Tachově

Toto periodikum muzeum v Tachově vydává od r. 1967. Obvykle vycházelo jedno číslo ročně. V 70. a 80. letech vyšla některé roky čísla dvě. Po roce 1989 se Sborník nachází nejprve ve finanční a posléze i autorské krizi. Přesto se podařilo v 90. letech vydat alespoň tři čísla. Od roku 2004 je nastavena dvouletá perioda. Vedle osvědčených autorů ve Sborníku publikuje i nastupující generace mladých historiků. Vycházejí, jako ostatně i v minulosti, také přínosné články amatérských badatelů. Mezi přispěvateli tak jsou renomované osobnosti z akademické a vědecké sféry, pracovníci tachovského muzea, Státního okresního archivu v Tachově, pracovišť Národního památkového ústavu a již zmínění amatérští badatelé. To umožňuje držet Sborník na standardu populárně naučného periodika, které je srozumitelné i laické veřejnosti, které však publikuje i řadu původních badatelských a vědeckých sdělení. Ostatně vždy byl Sborník tachovského muzea hojně citovaným periodikem.

Obsahy jednotlivých čísel Sborníku najdete na : <https://www.muzeumtachov.cz/sborniky.html>

Na sklonku roku 2019 muzeum vydalo prostřednictvím Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích

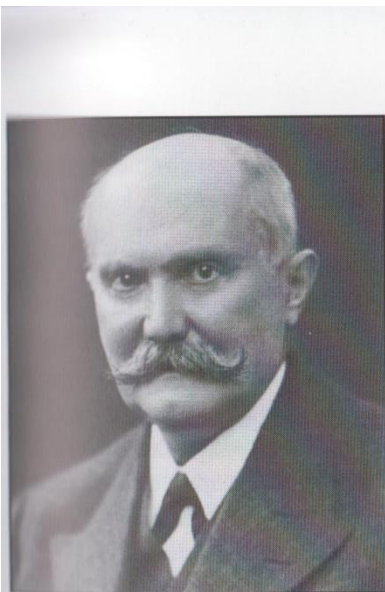
Sborník Muzea Českého lesa v Tachově Č. 36

OBSAH čísla 36

- P. Mudra: Dějiny botanického výzkumu na Tachovsku
- V. Bystrický: Rybníky města Stříbra kolem 1. poloviny 16. stol.
- M. Novotná: "Lidé ti křivdili, Bůh Ti dal spravedlnost". Případ MUDr. Josefa Girschicka
- Š. Čadek: Tachovští padlí ve druhé světové válce
- Š. Čadek, J. Edl: Bibliografie literatury k dějinám okresu Tachov 2017 – 2018

Petr Mudra, botanik muzea v Tachově, se ve svém příspěvku **Dějiny botanického výzkumu na Tachovsku**, pohybuje na pomezí botaniky a historie. Jakkoli přiznává, že Tachovsko nepatřilo dlouhá desetiletí k územím, které by botaničtí badatelé vyhledávali, uvádí první známé již k období druhé poloviny 18. století. Zmiňuje především plánského rodáka, později mimořádného profesora v Praze F. W. Schmidta. Ten byl autorem vůbec první květeny Čech – Flora Böemica inchoata, kde popsal i některé zdejší lokality a druhy. První profesor botaniky na české univerzitě Ladislav František Čelakovský ve svých pracích z druhé poloviny 19. století rovněž uvádí ojedinělé údaje z Tachovska. V této době se regionální údaje objevují i v dílech dalších autorů včetně básníka J. W. Goetha. 20. století je již na botaniku bohatší. Od 60. let se objevují botanické práce i ve Sborníku muzea. Nezastupitelná je také role západočeské pobočky České botanické společnosti (od 1962). Systematickou se botanická práce v regionu stává až se zřízením místa botanika v tachovském muzeu (1982). Pracovníci muzea se významným způsobem podíleli na mapování přírodních biotopů Tachovska a přispěli také ke zřízení chráněné krajinné oblasti Český les.

obr. 1 František Maloch

obr. 2 Karel Domin

Botanici

Vladimír Bystrický, emeritní ředitel Státního oblastního archivu v Plzni, se ve svém příspěvku **Rybníky města Stříbra kolem 1. poloviny 16. stol.**, věnuje problematice skutečně neotřelé. Pozorný návštěvník regionu si sice nemůže nevšimnout řady rybníků, ovšem obecně není Tachovsko vnímáno jako výrazně rybníkářská oblast. I v tomto kontextu zaujme informace, že první známá zmínka o rybníku na statcích města Stříbra je již z roku 1489 (Plzeň – Velký Bolevecký – 1460). Autor uvádí mimo jiné největší rybníky Sytenský a Batinský, dále rybník Pod Horou, Bytkovský (dnes Víchovský). Také tři rybníčky v Trubách k Těchlovicům (ty snad již počátkem 15. století k zásobování města vodou), Na Špitálsku (snad se dvěma farářskými rybníčky pod názvem Pod Zbirohem), V Napajedlích, U Cihelny, Vrbický, Na Předměstí a Svinský. Ačkoli celkový finanční příjem z rybníků pro městské hospodářství nebyl příliš vysoký, městská rada ve 30. a 40. letech 16. století investovala téměř obdobné částky do výstavby rybníků nových, znamenajících pro město a obyvatele přínos ekonomický, zásobovací i krajinný. Příspěvek tak může posloužit nejen k historickému poznání ale také jako návod, jak řešit současný nedostatek vody v krajině.

Markéta Novotná, archivářka Státního okresního archivu v Tachově pro sborník připravila příspěvek vskutku detektivní pod názvem "**Lidé ti křivdili, Bůh Ti dal spravedlnost**". **Případ MUDr. Josefa Girschicka**. V prostoru „starého“ hřbitova v Plané se nachází náhrobník, na němž chybí jedna ze dvou desek se jmény členů rodiny Girschick. Fotografie z 30. let 20. století prozradila, že chybějící deska patřila MUDr. Josefu Girschickovi, jehož život osudově ovlivnil zločin spáchaný v době první republiky. Na začátku února 1928 otrásla Plánskem surová vražda 32leté učitelky Marie Fritsche, která se stala obětí přepadení před dveřmi svého bytu v jednotřídní škole v osadě Jalový Dvůr. Křivě obviněný doktor Girschick byl na stránkách tisku víceméně „odsouzen“. Pro zachování napětí necháme na laskavém čtenáři seznámení s celým příběhem.

Obr. 2 – Deska MUDr. Josefa Girschicka zmizelá po 1945

Historik muzea **Štěpán Čadek** se na prahu roku, kdy si připomínáme 75. výročí konce 2. světové války, ve svém příspěvku **Tachovští padlí ve druhé světové válce**, věnoval osudům Tachovanů, kteří bojovali na poražené straně. Po shromáždění a prověření dostupných jmen a dat můžeme konstatovat, že tachovští branci (zde chápaní v dnešním administrativním smyslu města a jeho katastrálních osad) ve druhé světové válce bojovali prakticky na všech frontách a ve všech druzích zbraní. Masově byli nasazeni až tam, kde bylo nejvíce třeba počtů – v bojích na východě. Ale působili i na západě. Pozoruhodné je, že nedosáhli žádných vysokých hodností (tedy ti mrtví a pohřešovaní). Byli to obyčejní vojáci, kteří bojovali v Polsku, Francii, u Moskvy, El - Alamejnu, Kurska, Stalingradu, i v severní Africe. Přílohou tohoto článku je podrobný seznam ztrát, kde je na do sborníku volně vložených pěti listech popsán osud 446 vojáků.

01		Rok, event. místo narození	Trvalý pobyt	Datum úmrtí	Místo úmrtí	Způsob úmrtí	Doplňující informace	Zdroj, který ho uvádí	Hodnost
	Jméno a příjmení	(Tachov při změně pobytu)	(Tc) = Tachov	(nebo pohřbování)		(převážně padl)		(Seznam, Spolek, (F) Matrika, Příhláška)	(v = voják)
1	Schmid-Kreuzer Josef	1917	(Tc), Václavská 371	5.9.1939	Bilen, Polsko	v boji		M, Se, Sp	střepec (vojín)
2	Mayer Karl	1917	Oldřichov	14.9.1939	Piatek, Polsko			Sp	průzkumník (v)
3	Haubner Franz Josef	1917	Vodní 455	27.4.1940	Lochmühle u Wehrheim, Dánsko	zastřelen	řidič náklad. vozu	Sp, M, FM	svobodník
4	Kron Hans	1903, Planá	K.H. Borovského 125	10.5.1940	most u Maldenu, Nizozemsko	v boji		Se, M	svobodník
5	Schmied Josef	1895	Tovární 1090	13.5.1940	SV Longwy, S Francie	v boji		M, P, pravděpodobně i Se	kapitán
6	Wager Vinzenz	1914	(Tc)	24.5.1940	Eeclo u Koverschoot, Belgie	v boji		Sp, M	svobodník
7	Seidling Karl	1918, Velký Rapotín	Velký Rapotín 26	5.6.1940	Fourdrinoy, Francie	v boji		Sp, M	střepec (v)
8	Tremel Karl	1912	Mýto 14	5.6.1940	Soues, Francie	průstřel hrudníku		Se, M	vrchní svobodník
9	Hermann Johann	1906, Tc	Aš	9.6.1940	Atickai, Francie			P	
10	Schusser Rudolf	1912, Úšovice u M.L.	Americká 650	13.6.1940	Combliey, Francie	v boji		Se, M	poddůstojník
11	Binder Hans	1914	Oldřichov	25.6.1940	Laon, Francie	v lazaretu		Sp, M	vrchní střepec
12	Gottlick Anton	1914	(Tc)	28.9.1940	Rela Regensburg	v lazaretu	v lazaretu	Sp	střepec
13	Busl Josef	1919	Rokycanova 1168	17.10.1940	Houdinghen, Francie	nehoda u flaku	dělostřelec	Se, M	kanonýr (v)
14	Ruppert Johann	1915, Lučíná	Mýto 50	17.10.1940	Cheb, nemocnice	po bombardování	v nemocnici	M	střepec
15	Beck Johann	1907	Americká 256	15.11.1940	Rela Essen	těžká vnitřní zranění		Sp, M	vojín
16	Schelm Hermann	1918, Světce	(Tc)	1.12.1940	hrob Hannover-Limmer, BRD			Sp	
17	Steiner Franz	1910	Sokolovská 630	15.3.1941	Rela Pappenheim, Bavorsko	plicní tuberkulóza	v lazaretu	M, FM, P, Se, Sp	střepec (v)
18	? Paul		Am Fohra/Na stráni	4.5.1941				Se	
19	Stich Anton	1918	Na Stráni 897	9.5.1941	Rela Donaustauf, Bavorsko	plicní tuberkulóza	v lazaretu	Se, Sp, M, FM	střepec (v)
20	Weigl Michl	1923	Tc, Rapotínská	26.6.1941	Dubočka u Minska,		pracovní jed-	P, Sp	pracovník

Od čísla 35 Sborníku autoři **Štěpán Čadek a Jan Edl** (SOKA Tachov) uvádějí bibliografii Tachovska. Pro číslo 36 pod názvem **Bibliografie literatury k dějinám okresu Tachov 2017 – 2018**. Zaměřují se nejen na monografie, ale uvádějí rovněž články v nejrůznějších odborných i populárně naučných časopisech a sbornících, uvádějí i bakalářské, diplomové, rigorózní a disertační práce a nevyhýbají se ani literatuře zahraniční především německé provenience.

Sborník Muzea Českého lesa v Tachově č. 36 lze zakoupit v recepci muzea.